

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο

[Η Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας]

Ένα από τα κύρια γνωρίσματα της εποχής μας είναι ότι η αγορά εργασίας γίνεται πιο σκληρή, με συνέπεια οι εργαζόμενοι να αντιμετωπίζουν ολοένα και μεγαλύτερες δυσκολίες βιοπορισμού. Καθώς η αγορά εργασίας στενεύει, οι εργασιακές απαιτήσεις ανεβαίνουν, ενώ οι αμοιβές πέφτουν. Στις συνθήκες αυτές μειώνεται το ανθρώπινο και το κοινωνικό κεφάλαιο, αυξάνεται η φτώχεια και παράλληλα συρρικνώνονται ακόμα περισσότερο τα δικαιώματα των νέων και των γυναικών. Τέλος, εμπεδώνεται¹ ο κοινωνικός αποκλεισμός για διάφορες ευάλωτες ομάδες.

Παράλληλα, στις μέρες μας η σταδιοδρομία δεν έχει μονοσήμαντο χαρακτήρα. Στο μέλλον η πλειονότητα των εργαζόμενων δε θα αρχίζει και δε θα τελειώνει την επαγγελματική ζωή με την ίδια δουλειά, καθώς υπολογίζεται ότι ένα μεγάλο ποσοστό των σημερινών εργαζομένων θα αλλάζει τρεις έως πέντε φορές επαγγελματική δραστηριότητα, ασκώντας είτε συναφή επαγγέλματα προς το αρχικό είτε εντελώς διαφορετικά. Είναι φανερό, λοιπόν, ότι στο νέο δύσκολο οικονομικό τοπίο τα θέματα που σχετίζονται με την εργασία και τη σταδιοδρομία των ανθρώπων χρειάζεται να αντιμετωπιστούν με μεγάλη προσοχή.

Η Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας είναι ένας κλάδος της Ψυχολογίας που ασχολείται με τους τρόπους, τις μεθόδους και τις διαδικασίες με τις οποίες μπορούν να υποστηριχτούν τα άτομα κάθε ηλικίας, προκειμένου να διαχειριστούν με επιτυχία τα προβλήματα, τις δυσκολίες και τις επιλογές της επαγγελματικής τους ζωής αξιοποιώντας το δυναμικό τους. Πρόκειται για μια διαδικασία που απευθύνεται σε εκείνους οι οποίοι, ενώ βρίσκονται μπροστά στην ανάγκη να πάρουν κάποια απόφαση για τη σταδιοδρομία τους, νιώθουν μπερδεμένοι και δυσκολεύονται να βρουν τον δρόμο τους. Προσφέρει στους ανθρώπους την ευκαιρία να εξετάσουν με προσοχή και ρεαλισμό τα προβλήματα που τους απασχολούν, ώστε να διαλέξουν αυτό που είναι καλύτερο γι' αυτούς και να αναλάβουν την ευθύνη για τις συνέπειες αυτής της επιλογής. Βασικός σκοπός της είναι να διευκολύνει τα άτομα, ώστε να έχουν την καλύτερη δυνατή επαγγελματική πορεία στο δεδομένο κάθε φορά τοπίο της οικονομίας. Για να το επιτύχουν αυτό, θα πρέπει - μεταξύ άλλων - να

¹ εμπεδώνεται: σταθεροποιείται, παγιώνεται.

εξοικειωθούν με την πραγματικότητα της σύγχρονης αγοράς εργασίας, με τα νέα εργασιακά πρότυπα, με τους τυπικούς ή άτυπους νόμους και με τις απαιτήσεις της.

Κεντρική έννοια στη Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας αποτελεί η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου από τα πρώιμα στάδια της πορείας του μέχρι και τη συνταξιοδότηση. Με τον όρο επαγγελματική ανάπτυξη νοείται η εξελικτική πορεία του ατόμου αναφορικά με τον προσανατολισμό του στον χώρο της εργασίας. Η επαγγελματική ανάπτυξη συνιστά πορεία ζωής, καθώς αναφέρεται στη διαλεκτική σχέση ατόμου και εργασίας που αναπτύσσεται σε όλη τη διάρκεια της ζωής του σύγχρονου ανθρώπου.

Ωστόσο, η Συμβουλευτική δίνει μεγάλη σημασία και σε άλλες εκφάνσεις και προβλήματα της ζωής που πιθανόν επηρεάζουν τη σταδιοδρομία του ανθρώπου. Συνεκτιμά λόγω χάρη τις προσωπικές και οικογενειακές συνθήκες και τις επιλογές, που φέρνουν την επιθυμητή ισορροπία προσωπικής και επαγγελματικής ζωής. Συνδέεται, ακόμη, με την προσωπικότητα, τις προτιμήσεις, τις αξίες, τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες του ανθρώπου.

Καθένας, προκειμένου να πάρει μια επαγγελματική απόφαση, χρειάζεται να λάβει υπόψη αρχικά τον εαυτό του, το πώς αντιδρά στα διάφορα ερεθίσματα, ποια είναι τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία του, τι τον ενδιαφέρει, ποιοι είναι οι στόχοι του, τι θεωρεί σημαντικό στη ζωή και στον επαγγελματικό του χώρο. Η Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας διαθέτει πλήθος τεχνικών και μεθόδων που βοηθούν τα άτομα να κάνουν «αυτοδιερεύνηση», δηλαδή να σκιαγραφήσουν το προφίλ² τους και να εντοπίσουν εκείνα από τα χαρακτηριστικά τους, τα οποία μπορούν να αξιοποιήσουν για την επαγγελματική τους πορεία κι εξέλιξη. Με άλλα λόγια, δεν αποσκοπεί στην παροχή έτοιμων «συνταγών», αλλά στη δραστηριοποίηση του ίδιου του ατόμου, προκειμένου να ενεργοποιήσει τις δυνατότητες που διαθέτει και να τις αξιοποιήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Αικ. Κεδράκα (χ.χ.). Συμβουλευτική σταδιοδρομίας Εκπαιδευτικό υλικό για τα κέντρα Δια Βίου Μάθησης. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, 5-18 (διασκευή)

² προφίλ: το σύνολο των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της προσωπικότητας ενός ατόμου.

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 80 – 100 λέξεις.

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Με ποιους τρόπους, σύμφωνα με τη συγγραφέα, μπορεί η Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας να βοηθήσει τους εργαζομένους; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 11)

B2. Να δώσετε από έναν πλαγιότιτλο στην πρώτη (Ένα από... ομάδες) και στην τρίτη παράγραφο (Η Συμβουλευτική... απαιτήσεις της) του κειμένου.

(μονάδες 4)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης A με τις αντώνυμές τους στη στήλη B (δυο λέξεις της στήλης B περισσεύουν).

Στήλη A	Στήλη B
στενεύει	αποτύχουν
μειώνεται	αδυναμίες
πλειονότητα	μειονότητα
επιτύχουν	δεξιότητες
ικανότητες	αυξάνεται
	ελαττώνεται
	διευρύνεται

(μονάδες 10)

Γ2α. Να επισημάνετε στο κείμενο δύο παραδείγματα μεταφορικής/συνυποδηλωτικής χρήσης της γλώσσας.

(μονάδες 2)

Γ2β. Να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.

(μονάδες 3)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Στο κείμενο αναλύεται ο κλάδος της συμβουλευτικής σταδιοδρομίας. Αρχικά υπογραμμίζεται ότι η αγορά εργασίας πλέον είναι σκληρή για τα

ευαίσθητα κοινωνικά στρώματα και παράλληλα ότι αίρεται η επαγγελματική σταθερότητα. Αυτές οι εξελίξεις απαιτούν προσοχή, γι' αυτό η κείμενογράφος προτείνει τη συμβουλευτική σταδιοδρομίας για τη σωστή διαχείριση των εργασιακών ζητημάτων, όσων επιθυμούν να σταθμίσουν τις δυνατότητές τους και να διευκολυνθούν στην εύρεση και την άσκηση εργασίας. Βασικό χαρακτηριστικό της συμβουλευτικής είναι η επαγγελματική ανάπτυξη, εξετάζοντας συνολικά την προσωπικότητα και την κοινωνική ζωή του ατόμου. Συνεπώς, βοηθά το άτομο με ποικίλες τεχνικές στον εντοπισμό των χαρακτηριστικών του, ώστε δραστηριοποιηθεί και να αποδώσει επαγγελματικά.

B1. Η συμβουλευτική σταδιοδρομίας προσφέρει σημαντική βοήθεια στον εργαζόμενο. Τον βοηθά να εξετάσει τα προβλήματα που τον απασχολούν, αλλά και να γνωρίσει την πραγματικότητα της αγοράς εργασίας, για να κάνει σωστή επαγγελματική επιλογή και να αναλάβει την ευθύνη της επιλογής του. Επίσης, η συμβουλευτική σταδιοδρομίας παρέχει ποικίλα επιστημονικά εργαλεία «αυτοδιερεύνησης» του ατόμου, για να γνωρίσει τον εαυτό του και να διευκολυνθεί στην επιλογή επαγγέλματος. Τέλος, συνεκτιμά όλους τους παράγοντες, ενδογενείς και εξωγενείς, για να μειωθεί το ενδεχόμενο μιας λανθασμένης επιλογής.

B2. Πλαγιότιτλος 1^{ης} παραγράφου: «Οι αλλαγές στη σύγχρονη αγορά εργασίας»

Πλαγιότιτλος 3^{ης} παραγράφου: «Η έννοια και ο σκοπός της συμβουλευτικής σταδιοδρομίας»

Γ1. στενεύει ≠ διευρύνεται
μειώνεται ≠ αυξάνεται
πλειονότητα ≠ μειονότητα
επιτύχουν ≠ αποτύχουν
ικανότητες ≠ αδυναμίες

Γ2.α. Δύο περιπτώσεις μεταφορικής/ συνυποδηλωτικής χρήσης της γλώσσας είναι:

1. «να σκιαγραφήσουν το προφίλ τους»
2. «δεν αποσκοπεί στην παροχή έτοιμων “συνταγών”»

β. Η συγγραφέας επιλέγει τη μεταφορική λειτουργία της γλώσσας, για να κινητοποιήσει τα συναισθήματα των αναγνωστών καθιστώντας το ύφος πιο παραστατικό/ συμβολικό.